

зниженню загальної потреби населення в соціальному захисті через бюджетні кошти [3].

Таким чином, стан сучасного українського домогосподарства варто охарактеризувати як кризовий, бо воно втрачає можливості повноцінно виконувати функції споживача, виробника та інвестора у вітчизняній економічній системі. Це спричиняє проблеми у фізичному та моральному здоров'ї, відтворенні населення та формуванні соціальної психології. Основою розвитку вітчизняної економіки та її метою має бути могутній і розвинений сектор домогосподарств, який у країнах ринкової економіки є активним учасником усіх економічних процесів [3]. Для цього необхідна державна допомога у створенні ефективних програм підтримки домогосподарств. Державна політика повинна бути націлена на зростання доходів домогосподарств, стимулювання зростання народжуваності, підвищення рівня зайнятості, заохочення приватної ініціативи до підприємницької діяльності, надання дотацій домогосподарствам-виробникам на розвиток їхньої діяльності, запровадження пільгового оподаткування та вигідних умов кредитування домогосподарств.

Література:

1. Фінансова політика і фінансове право. URL: <https://works.doklad.ru/view/jxq2TSFBH6U.html> (дата звернення 10.11.2018).

2. Джерела і структура фінансових ресурсів домогосподарств. URL: <http://economics.studio/finansistam/djerela-struktura-finansovih-resursiv-54959.html> (дата звернення 20.10.2018).

3. Пікулик О. Проблеми та особливості функціонування домогосподарств в економіці України. *Вісник Львівського університету*. 2013. Вип. 49. Серія економічна. С. 110-115. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/52.pdf (дата звернення 27.09.2018).

Батіг Оксана Ігорівна

ст. гр. ФПФМ-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н. Петрушка О. В.

СИСТЕМА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

В Україні система пенсійного обслуговування перебуває на стадії трансформації. Перехід до ринкової економіки виявив неспроможність забезпечити достатні і надійні виплати пенсіонерам, використовуючи однорівневу модель державного пенсійного страхування. Адже нині середній розмір пенсії становить 30–35% від середньої заробітної плати. Реформування пенсійної системи має за мету збільшити величину пенсії

до 65%. Організація пенсійного забезпечення, яке відповідає вимогам ринкової економіки – напевно, одна із найважливіших задач, яку необхідно вирішити в соціальній сфері. У промислово розвинутих країнах використовується багаторівневе пенсійне обслуговування, яке охоплює солідарну систему, обов'язкове накопичення та добровільне формування пенсійних коштів. Така структура має сприяти забезпеченню обов'язкового прожиткового мінімуму всім пенсіонерам, а також запровадженню гарантованих механізмів, за допомогою яких громадяни можуть заощаджувати кошти на старість [1].

З прийняттям законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і «Про недержавне пенсійне забезпечення» в 2004 році розпочато впровадження пенсійної реформи, сутність якої полягає в переході до трирівневої пенсійної системи.

Перший та другий рівні системи пенсійного забезпечення в Україні становлять систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Другий та третій рівні системи пенсійного забезпечення в Україні становлять систему накопичувального пенсійного забезпечення [2, с.80].

Створення другого та третього рівнів пенсійної системи вимагає забезпечення надійного збереження та захисту пенсійних активів, а також здійснення ефективного управління ними. Розвиток системи недержавних пенсійних фондів є вигідним як для держави, так і для населення. Зрозуміло, що крім вирішення такого важливого соціального завдання, як додаткове недержавне пенсійне забезпечення громадян, недержавні пенсійні фонди також матимуть змогу здійснювати регулярні капіталовкладення в національну економіку [3, с.107].

Громадяни України можуть бути учасниками та отримувати пенсійні виплати одночасно з різних рівнів системи пенсійного забезпечення. Обов'язковість участі або обмеження щодо участі громадян у відповідних рівнях системи пенсійного забезпечення в Україні та отримання пенсійних виплат устанавлюються законами з питань пенсійного забезпечення [1;4]. Для окремих категорій громадян законами України можуть встановлюватися умови, норми і порядок їх, пенсійного забезпечення, відмінні від загальнообов'язкового державного пенсійного страхування і недержавного пенсійного забезпечення.

У ході пенсійної реформи перед урядом ставиться ряд завдань щодо впровадження страхових принципів пенсійного забезпечення. Це дасть можливість зменшити кількість пільгових пенсій, виникне зацікавленість зайнятого населення у власному матеріальному забезпеченні, з'являться стимули до праці, а також скоротиться частка осіб, задіяних у тіньовому секторі економіки: чим більше людей буде зайнято в легальному секторі, тим вищими будуть пенсійні та інші соціальні виплати.

Література:

1. Система пенсійного забезпечення в Україні. URL: <http://www.npf-dnister.com/page.php?id=73> (дата звернення 05.10.2018р.).
2. Кириленко О., Петрушка О. Інституційні основи державного страхування в Україні. *Журнал європейської економіки*. 2013. Т.12. № 1. С. 79-95.
3. Петрушка О. Peculiarities of formation and implementation of corporate pension programs in Ukraine. *Науковий вісник Полісся*. Чернігів: ЧНТУ, 2017. № 3 (11). Ч. 1. С. 107-110.
4. Кириленко О.П., Козак Г.І. Захист пенсійних накопичень у контексті інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів. *Фінанси України*. 2012.№2. С. 38-49

Биць Валентина Володимирівна

ст. гр. Ф-42, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н. Петрушка О. В.

МІСЦЕ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В СИСТЕМІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ

У всьому світі важливим напрямком діяльності у пенсійній сфері стало створення недержавних пенсійних фондів. Цей процес нерозривно пов'язаний з негативним явищем, так званим «старінням нації», яке переслідує на сьогоднішній день практично всі розвинені країни світу, що в свою чергу, створює величезний тиск на економіку країни, зокрема на бюджетну систему країни, внаслідок чого виникає дефіцит бюджету пенсійного фонду, який вимушений покриватися за рахунок коштів державного бюджету. Знову ж таки це породжує скорочення видатків на інші важливі сфери господарського життя країни. Саме тому ефективне функціонування недержавних пенсійних фондів, які функціонують на засадах добровільної участі як громадян так і роботодавців дозволить отримувати їм додаткові виплати при настанні пенсійного віку, а також сприятиме мобілізації додаткових фінансових ресурсів для провадження інвестиційної діяльності в Україні.

Варто також зазначити, що інтенсивний розвиток недержавного пенсійного забезпечення зарубіжних країн відбувся завдяки трансформації економіки та змінам у соціальних відносинах [1, с.205]. Це пояснює чому в Україні відбувається повільний розвиток такої моделі пенсійного забезпечення, адже в нас досі триває процес реформації економіки та соціальних відносин.

На сьогодні недержавні пенсійні фонди не є надто розвиненими в Україні, що пояснюється недовірою населення до таких форм пенсійного